

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง
ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๘/๒๕๖๑ วันที่ ๑๖ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีในขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑ นายช่างโยธา ระดับ ๓	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๒ นักบริหารงานช่าง ระดับ ๖	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๓ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับ ๕	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๔ นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๖	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง การควบคุมงานการตรวจการจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ไม่ถูกต้อง
ตามระเบียบ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการโครงการก่อสร้างลานกีฬา
อเนกประสงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพและต่อต้านยาเสพติด ณ หมู่ที่ ๒ ซึ่งตามแบบรูปรายการละเอียดของโครงการ
ลานกีฬาฯ (อ้างอิงจากการกีฬาแห่งประเทศไทย) ดังกล่าว มีรายการก่อสร้างงานถมดินพร้อมปรับพื้นที่
บดอัดแน่นเพื่อเทผิวพื้นลานคอนกรีต ดังนี้

- (๑) สนามแอโรบิค จำนวน ๑,๒๐๐ ตารางเมตร
 - (๒) สนามฟุตบอลแบบ ๗ คน จำนวน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และ
 - (๓) สนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๕๗๒ ตารางเมตร
- รวมพื้นที่ลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๔,๖๙๗ ตารางเมตร

คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลาง เป็นเงิน ๒,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้กำหนด
รายการก่อสร้างงานถมดินพร้อมปรับพื้นที่บดอัดแน่นเพื่อเทผิวพื้นลานคอนกรีต ดังนี้

- (๑) สนามแอโรบิค จำนวน ๒,๔๕๐ ตารางเมตร
- (๒) สนามฟุตบอลแบบ ๗ คน จำนวน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และ

(๓) สนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๑,๖๒๕ ตารางเมตร

รวมพื้นที่ลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ตารางเมตร

ซึ่งเป็นการกำหนดปริมาณงานลานคอนกรีตมากกว่าที่กำหนดไว้ในแบบรูปรายการลานกีฬา เนื่องจากสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริงมีพื้นที่มากกว่าที่กำหนดในแบบรูปรายการ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จึงเพิ่มปริมาณงานก่อสร้างลานคอนกรีตในประมาณการงานก่อสร้างให้มีจำนวนเท่าสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริง โดยไม่ได้แก้ไขแบบรูปรายการละเอียดให้ถูกต้องตรงตามใบประมาณการงานก่อสร้าง

ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลตกลงจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ณ. ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ให้ก่อสร้างลานกีฬา ณ หมู่ที่ ๒ เป็นเงิน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท กำหนดให้ผู้รับจ้าง เริ่มเข้าทำงานในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ครบกำหนดวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ และตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ หมวด ๒ ใบแจ้งปริมาณงานและราคา กำหนดรายการก่อสร้างงานถมดิน พร้อมปรับพื้นที่บดอัดแน่นเพื่อเทผิวพื้นลานคอนกรีตไว้ ดังนี้

(๑) สนามแอโรบิค จำนวน ๒,๔๕๐ ตารางเมตร

(๒) สนามฟุตบอล ๗ คน จำนวน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และ

(๓) สนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๑,๖๒๕ ตารางเมตร

รวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ตารางเมตร

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งให้คู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้ควบคุมงาน และแต่งตั้งให้ คู่กรณีที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณ. ผู้รับจ้าง มีหนังสือขอเข้าทำงานเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ คู่กรณีที่ ๑ จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ แต่ไม่ได้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเสนอให้ คณะกรรมการตรวจการจ้างรับทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

ผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้างตามหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ คู่กรณีที่ ๑ รายงานผลการก่อสร้าง ต่อคู่กรณีที่ ๒ ในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้างว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างแล้วเสร็จตามแบบรูปรายการ โดยไม่รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบว่า แบบรูปรายการก่อสร้าง (เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างข้อ ๒.๑ หมวด ๑) มีปริมาณงานน้อยกว่าใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง (เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างข้อ ๒.๒ หมวด ๒) และใบประมาณการงานก่อสร้างของคณะกรรมการ กำหนดราคากลางเพื่อรายงานต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อสั่งการ

ต่อมาในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ คู่กรณีที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง ร่วมกันตรวจรับงานจ้างโดยรับรองว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างลานกีฬาฯ เป็นไปตามแบบแปลนและรายละเอียดใบสั่งจ้าง เห็นสมควรจ่ายเงินค่าจ้าง จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท ให้กับผู้รับจ้าง ตามใบตรวจรับงานจ้าง ฉบับลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และองค์การบริหารส่วนตำบลเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้ผู้รับจ้าง ตามฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ ๗๘๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ และผู้รับจ้างได้รับเงินดังกล่าวแล้ว ตามใบเสร็จรับเงินห้างหุ้นส่วนจำกัด ณ. เล่มที่ ๙ เลขที่ ๘

จากการตรวจสอบสังเกตการณ์งานก่อสร้างลานคอนกรีต ณ สถานที่ก่อสร้างของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ตามบันทึกสังเกตการณ์ (แบบ สญ.๕ ฉ) ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผลการตรวจสอบพบว่า งานก่อสร้างลานคอนกรีตสำหรับงานสนามแอโรบิก สนามฟุตบอลแบบ ๗ คน สนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท โดยการวัดพื้นที่ลานคอนกรีตรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ความกว้าง ๖๘ เมตร ความยาวคู่ขนานรวมกัน ๑๘๙.๔ เมตร คำนวณปริมาณพื้นที่ได้ทั้งสิ้น ๖,๔๓๙.๖๐ ตารางเมตร น้อยกว่าปริมาณพื้นที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง (เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒) เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๖๐.๔๐ ตารางเมตร การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ ผู้ควบคุมงาน และคู่กรณีที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ คณะกรรมการตรวจการจ้าง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย แก่องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๑ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่เกิดเหตุ คู่กรณีที่ ๑ ตำแหน่งนายช่างโยธา ระดับ ๓ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นเจ้าหน้าที่ตามความหมายของระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่ควบคุมงาน หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงานการจ้างเหมาก่อสร้างลานกีฬาฯ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการตรวจการจ้าง และช่างผู้ควบคุมงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อสร้างลานกีฬาฯ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวง

มหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๖ ถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่ควบคุมงานตามระเบียบฯ ข้อ ๔๔ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๖ โดยมีชอบ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๖ กำหนดว่า กรณีที่ปรากฏว่าแบบรูป รายการละเอียดหรือข้อกำหนดในสัญญามีข้อความขัดกัน ให้ผู้ควบคุมงานมีหน้าที่สั่งพักงานนั้นไว้ก่อน แล้วรายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างโดยเร็ว มีหน้าที่จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวันพร้อมทั้งผลการปฏิบัติงาน หรือการหยุดงานและสาเหตุที่มีการหยุดงานอย่างน้อย ๒ ฉบับ เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ และในวันกำหนดลงมือทำการของผู้รับจ้างตามสัญญาและในวันถึงกำหนดส่งมอบงานแต่ละงวด ให้ผู้ควบคุมงานมีหน้าที่รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันถึงกำหนดนั้นๆ

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามสัญญาจ้าง ข้อ ๕ กำหนดให้ผู้รับจ้างต้องเริ่มงานภายในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฉ. ผู้รับจ้าง แจ้งเข้าดำเนินการก่อสร้างในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ และคู่กรณีที่ ๑ เริ่มควบคุมงานในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ แต่คู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ อันเป็นวันกำหนดลงมือทำการของผู้รับจ้างตามสัญญา และคู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบกรณีแบบรูปและรายละเอียดตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ และใบแจ้งปริมาณงานและราคาตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ มีข้อความขัดกัน ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมงาน คู่กรณีที่ ๑ จัดทำแบบรายงานบันทึกประจำวันการก่อสร้างทุกวัน แต่คู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฉ. ผู้รับจ้าง ส่งมอบงานจ้าง คู่กรณีที่ ๑ จึงจัดทำแบบรายงานผลการก่อสร้าง ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ระบุข้อความว่า ผู้รับจ้างดำเนินงานโครงการก่อสร้างลานกีฬาฯ จนแล้วเสร็จเรียบร้อยตามแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล

แต่จากการตรวจสอบสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ร่วมกับคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ในฐานะผู้ควบคุมงานและกรรมการตรวจการจ้าง ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ พบว่า ผู้รับจ้างทำงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ คือ งานก่อสร้างลานกีฬาดังกล่าว มีปริมาณพื้นที่รวมทั้งสิ้นเพียง ๖,๔๓๙.๖๐ ตารางเมตร ในขณะที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้างตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ นั้น ลานกีฬาฯ มีปริมาณรวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ตารางเมตร และตามแบบรูปและรายละเอียดตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่ง

ของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ มีปริมาณรวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๔,๖๙๗ ตารางเมตร ลานกีฬาฯ ดังกล่าวจึงมีปริมาณพื้นที่น้อยกว่าปริมาณพื้นที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง ตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ จำนวน ๕๖๐.๔๐ ตารางเมตร (แต่มากกว่าแบบรูป และรายละเอียดตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ จำนวน ๑,๗๔๒.๖๐ ตารางเมตร) คิดเป็นมูลค่างานที่ผู้รับจ้างไม่ได้ดำเนินการ เป็นเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท

คู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา แต่กลับรายงานว่าผู้รับจ้างปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อย ทั้งที่งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญา เป็นเหตุให้มีการเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๖ แต่ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนยังรับฟังไม่ได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ กระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยไม่มีกฎหมายหรือระเบียบสนับสนุนให้กระทำได้ หรือเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตหรือทุจริต ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๖ โดยมีขอบ อันจะเข้าองค์ประกอบความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๔๔ วรรคสอง แต่อย่างไร

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีที่ ๑ จัดทำแบบรายงานผลการก่อสร้าง ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ระบุข้อความว่าผู้รับจ้างเข้าดำเนินงานโครงการก่อสร้างลานกีฬาฯ จนแล้วเสร็จเรียบร้อย ตามแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งที่งานก่อสร้างลานกีฬาฯ ดังกล่าว มีปริมาณพื้นที่รวมทั้งสิ้น เพียง ๖,๔๓๙.๖๐ ตารางเมตร ในขณะที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง นั้น ลานกีฬาฯ มีปริมาณพื้นที่ลานกีฬารวม ๗,๐๐๐ ตารางเมตร และตามแบบรูปและรายละเอียดมีปริมาณพื้นที่ลานกีฬาฯ รวม ๔,๖๙๗ ตารางเมตร ลานกีฬาฯ ดังกล่าวจึงมีปริมาณพื้นที่น้อยกว่าปริมาณพื้นที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง ๕๖๐.๔๐ ตารางเมตร (แต่มากกว่าแบบรูปและรายละเอียด จำนวน ๑,๗๔๒.๖๐ ตารางเมตร) คิดเป็นมูลค่างานที่ผู้รับจ้างไม่ได้ดำเนินการ เป็นเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท และการกระทำดังกล่าวเป็นผลให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานจ้างและองค์การบริหารส่วนตำบล เบิกจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญา จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท ให้แก่ผู้รับจ้าง ตามฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณ รายจ่าย เลขที่คลังรับ ๗๘๖/๒๕๕๖ วันที่คลังรับ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ และผู้รับจ้างได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ตามใบเสร็จรับเงินทางหุ้นส่วนจำกัด ฉ. เล่มที่ ๙ เลขที่ ๘ ดังนั้น การกระทำดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินมากกว่าปริมาณงานที่ผู้รับจ้างทำจริง คิดเป็น จำนวนเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท ถือได้ว่าการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่าคู่กรณีที่ ๑ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงาน คู่กรณีที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมงาน โดยไปควบคุมงานเป็นประจำทุกวันและจดบันทึกผลการควบคุมงานเป็นประจำทุกวัน แต่ไม่ได้จัดทำบันทึกเป็นรายสัปดาห์เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบ และเมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างแล้ว คู่กรณีที่ ๑ จึงรายงานผลการดำเนินการก่อสร้างให้คณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับกรณีแบบก่อสร้างขัดแย้งกับใบแจ้งปริมาณงานที่ผู้รับจ้างใช้ในการก่อสร้าง คู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการอย่างใด คู่กรณีที่ ๑ ยึดแบบก่อสร้างในการควบคุมงาน แต่กรณีที่นอกเหนือจากแบบก่อสร้าง คู่กรณีที่ ๑ ควบคุมงานตามใบแจ้งปริมาณงานของผู้รับจ้างและเอกสารอื่นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา นั้น แสดงให้เห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ย่อมทราบว่าตนมีหน้าที่ควบคุมงานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๖ ต้องจดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างเป็นรายวันเพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ และทราบว่าแบบก่อสร้างขัดแย้งกับใบแจ้งปริมาณงานที่ผู้รับจ้างใช้ในการก่อสร้าง เนื่องจากคู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้เขียนแบบการก่อสร้าง โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อสร้างลานกีฬาฯ และทราบอยู่แล้วว่าการก่อสร้างโครงการดังกล่าวไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง การที่คู่กรณีที่ ๑ จัดทำแบบรายงานผลการก่อสร้าง ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการตรวจการจ้าง ระบุข้อความว่าผู้รับจ้างเข้าดำเนินงานโครงการก่อสร้างลานกีฬาฯ จนแล้วเสร็จเรียบร้อยตามแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้น ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจ

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ตรวจการจ้าง ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๒ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คู่กรณีที่ ๒ ตำแหน่งนักบริหารงานช่าง ระดับ ๖ (หัวหน้าส่วนโยธา) คู่กรณีที่ ๓ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับ ๕ และคู่กรณีที่ ๔ ตำแหน่งนักบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๖ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ถือได้ว่าคู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ เป็น “เจ้าหน้าที่” ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ มีหน้าที่ตรวจการจ้างหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๒๗ กำหนดว่าในการดำเนินการซื้อหรือการจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้พร้อมกับกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วแต่กรณี คือ (๗) คณะกรรมการตรวจการจ้าง และตามข้อ ๒๘ กำหนดว่าคณะกรรมการตามข้อ ๒๗ แต่ละคณะให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอย่างน้อยสองคนโดยให้แต่งตั้งจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อสร้างลานกีฬา ทำหน้าที่ตรวจการจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ จึงถือว่า คู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ มีหน้าที่ตรวจการจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๔๔ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ โดยมีชอบหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างมีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงานโดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์ตรวจสอบผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน และเมื่อตรวจเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้วให้ถือว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างส่งงานจ้างนั้น และให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวดแล้วแต่กรณี โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานเพื่อทำการเบิกจ่ายเงินต่อไป

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ณ. ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ให้ก่อสร้างลานกีฬา หมู่ที่ ๒ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา ซึ่งตามสัญญาจ้างข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายละเอียดกำหนดรายการก่อสร้างงานถมดินพร้อมปรับพื้นที่บดอัดแน่นเพื่อเทพื้นลานคอนกรีตสนามแอโรบิกจำนวน ๑,๒๐๐ ตารางเมตร สนามฟุตบอล ๗ คน จำนวน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และสนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๕๗๒ ตารางเมตร รวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น

๔,๖๙๗ ตารางเมตร แต่ตามสัญญาจ้างข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ ใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง กำหนดรายการก่อสร้างงานถมดินพร้อมปรับพื้นที่บดอัดแน่นเพื่อเทผิวพื้นลานคอนกรีต สนามแอโรบิก จำนวน ๒,๔๕๐ ตารางเมตร สนามฟุตบอล ๗ คน จำนวน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และสนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๑,๖๒๕ ตารางเมตร รวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ตารางเมตร เมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ คูณกรณีที่ ๒ คูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔ คณะกรรมการตรวจการจ้าง ตรวจรับการจ้างงานก่อสร้างลานกีฬาฯ ตามใบตรวจรับงานจ้างของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยรับรองว่าผู้รับจ้างก่อสร้างลานกีฬาฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นไปตามแบบแปลน และรายละเอียดใบสั่งจ้าง เห็นสมควรจ่ายเงินค่าจ้าง ตามคำสั่งจ้างเลขที่ ๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท ให้กับผู้รับจ้างต่อไป

จากการตรวจสอบสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ร่วมกับ คูณกรณีที่ ๑ คูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔ ในฐานะผู้ควบคุมงานและกรรมการตรวจการจ้าง ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ พบว่า ผู้รับจ้างทำงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ คือ งานก่อสร้างลานกีฬาดังกล่าว มีปริมาณพื้นที่รวมทั้งสิ้นเพียง ๖,๔๓๙.๖๐ ตารางเมตร ในขณะที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง ตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ นั้น ลานกีฬาฯ มีปริมาณรวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ตารางเมตร และตามแบบรูปและรายละเอียดตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ มีปริมาณรวมพื้นที่ก่อสร้างลานคอนกรีตทั้งสิ้น ๔,๖๙๗ ตารางเมตร ลานกีฬาฯ ดังกล่าวจึงมีปริมาณพื้นที่น้อยกว่าปริมาณพื้นที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง ตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ จำนวน ๕๖๐.๔๐ ตารางเมตร (แต่มากกว่าแบบรูปและรายละเอียดตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ จำนวน ๑,๗๔๒.๖๐ ตารางเมตร) ซึ่งคิดเป็นมูลค่างานที่ผู้รับจ้างไม่ได้ดำเนินการ เป็นเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท

คูณกรณีที่ ๒ ชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการไต่สวนว่า คูณกรณีที่ ๒ ตรวจรับการจ้างร่วมกับผู้ควบคุมงาน โดยตรวจวัดตามแบบรูปรายการของสนามกีฬาแต่ละสนาม แต่พื้นที่รวมไม่ได้ตรวจวัดเนื่องจากแบบรูปรายการตามสัญญาจะแยกเป็นแต่ละสนาม โดยไม่มีผังรวมของพื้นที่ก่อสร้างทั้งหมด และได้วัดขนาดช่องว่างระหว่างสนามกีฬาแต่ละสนามว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการหรือไม่

คูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการไต่สวนสอดคล้องกันว่า ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างคูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔ อาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ ในการตรวจรับการจ้าง คูณกรณีที่ ๓ ไม่ได้รับสัญญาจ้างและสำเนาแบบทำจากพัสดุ คูณกรณีที่ ๑ นำแบบแปลนในการก่อสร้างมาให้คูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔ โดยแบบแปลนแบ่งลานกีฬาออกเป็นคนละลานโดยไม่มีผังรวมของสนาม คูณกรณีที่ ๓ และคูณกรณีที่ ๔

ร่วมกับคูกรณีที่ ๑ ใช้เทปวัดระยะตรวจวัดระยะของเส้นสนามทั้ง ๔ สนาม แต่เนื่องจากไม่มีแบบแปลนรวมของลานกีฬาทั้งหมด ประกอบกับไม่มีความรู้ด้านช่างที่จะสามารถคำนวณพื้นที่ คสล. ทั้งหมด คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ จึงไม่ได้วัดและคำนวณพื้นที่รวม แต่คูกรณีที่ ๔ ได้สอบถามคูกรณีที่ ๑ ว่าพื้นที่ คสล. ทั้งหมดเป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่ คูกรณีที่ ๑ อ้างว่าพื้นที่ คสล. ลานคอนกรีตทั้งหมดเกินกว่าที่กำหนดในประกาศจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการก่อสร้างลานกีฬาฯ จากการตรวจวัดสนามตามแบบแปลน พบว่าสนามฟุตบอล ๗ คน ไม่เป็นไปตามที่แบบแปลนกำหนด คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ จึงแจ้งคูกรณีที่ ๑ ให้แจ้งผู้รับจ้างแก้ไขงานโดยให้ตีเส้นสนามให้เป็นไปตามแบบแปลนที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด เมื่อผู้รับจ้างแก้ไขแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างได้เข้าตรวจโครงการอีกครั้ง พบว่ามีการแก้ไขตรงตามกำหนดในแบบแปลน เนื่องจากคูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ไม่มีความรู้ด้านวิชาช่าง คูกรณีที่ ๔ จึงสอบถามคูกรณีที่ ๒ ซึ่งเข้าควบคุมการก่อสร้างร่วมกับคูกรณีที่ ๑ อย่างสม่ำเสมอว่าพื้นที่ คสล. ทั้งหมดครบตามสัญญาจ้างหรือไม่ คูกรณีที่ ๒ อ้างว่าได้ครบตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง นอกจากนี้ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ตรวจสอบรายงานประจำวันของช่างควบคุมงาน พบว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง คือ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ดังนั้น เมื่อผลการวัดความกว้างความยาวของสนามทั้ง ๔ สนาม ได้ครบตามแบบแปลนและมองเห็นด้วยว่าพื้นที่คอนกรีตเกินไปจากแบบแปลนที่กำหนดในสัญญาจ้าง คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ จึงเชื่อโดยสุจริตว่าปริมาณคอนกรีตของสถานที่ก่อสร้างได้เท่ากับปริมาณคอนกรีตที่กำหนดในสัญญาจ้าง คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ร่วมกับคณะกรรมการตรวจการจ้างทุกท่านมีความเห็นตรงกันให้ตรวจรับงานจ้างโครงการดังกล่าว

จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่า คูกรณีที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง ร่วมกันลงลายมือชื่อในใบตรวจรับงานจ้างฉบับลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยรับรองว่าผู้รับจ้างก่อสร้างถูกต้องและครบถ้วนตามสัญญาแล้ว คูกรณีที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ย่อมทราบว่าตนต้องปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้างให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ แต่ร่วมกันลงลายมือชื่อในใบตรวจรับงานจ้างฉบับดังกล่าวโดยรับรองว่าผู้รับจ้างก่อสร้างถูกต้องและครบถ้วนตามสัญญา ทั้งที่ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่สัญญากำหนดดังกล่าวมาข้างต้น ดังนั้น การกระทำดังกล่าวของคูกรณีที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ เป็นการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕

สำหรับข้อกล่าวอ้างของคูกรณีที่ ๔ ในชั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า คูกรณีที่ ๔ มิได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ได้ออกตรวจงานจ้างตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบรายงานช่างตามหน้าที่อย่างสุดความสามารถ สอบถามด้วยวาจาจากช่างควบคุมงานและหัวหน้าส่วนโยธาซึ่งเป็นประธานกรรมการตรวจงานจ้างอยู่เสมอ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า จากพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า คูกรณีที่ ๔ ออกตรวจ

งานจ้างตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมิได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวของคู่กรณี ที่ ๔ จึงสามารถรับฟังได้ ดังนั้น ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนยังรับฟังไม่ได้ว่า คู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ กระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยไม่มีกฎหมายหรือระเบียบสนับสนุนให้กระทำได้ หรือเป็นการกระทำโดยไม่สุจริตหรือทุจริต ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ๖๕ โดยมีขอบ อันจะเข้าองค์ประกอบความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๔๔ วรรคสอง แต่ประการใด

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ ตรวจการจ้างงานก่อสร้าง โดยรับรองว่า ผู้รับจ้างทำงานเสร็จเรียบร้อยเป็นไปตามแบบแปลนและรายละเอียดใบสั่งจ้าง ตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เห็นสมควรจ่ายเงินค่าจ้าง ตามคำสั่งจ้างเลขที่ ๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท ให้กับผู้รับจ้างต่อไป ตามใบตรวจรับงานจ้างของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ทั้งที่จากการสังเกตการณ์งานจ้างก่อสร้าง ณ สถานที่ก่อสร้างของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพิเศษภาค พบว่างานก่อสร้างลานคอนกรีตสำหรับงานสนามแอโรบิก สนามฟุตบอลแบบ ๗ คน สนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท มีปริมาณพื้นที่ทั้งสิ้น ๖,๔๓๙.๖๐ ตารางเมตร น้อยกว่า ปริมาณพื้นที่ตามใบแจ้งปริมาณงานและราคาของผู้รับจ้าง เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๖๐.๔๐ ตารางเมตร (แต่มากกว่า แบบรูปและรายละเอียด จำนวน ๑,๗๔๒.๖๐ ตารางเมตร) คิดเป็นจำนวนเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท เป็นผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเบิกจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญา จำนวน ๒,๘๘๙,๘๐๐ บาท ให้แก่ผู้รับจ้าง ตามฎีกาเบิกเงินงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ ๗๘๖/๒๕๕๖ วันที่คลังรับ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ และผู้รับจ้างได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ตามใบเสร็จรับเงินหักหุ้นส่วนจำกัด ฉ. เล่มที่ ๙ เลขที่ ๘ การกระทำดังกล่าวของคู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินมากกว่าปริมาณงานที่ผู้รับจ้างทำ คิดเป็นจำนวนเงิน ๑๘๓,๓๓๔.๘๖ บาท ดังนั้น การกระทำดังกล่าวของคู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๓ และคู่กรณี ที่ ๔ ได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณี ที่ ๒ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ และเป็นผู้ตรวจสอบแบบการก่อสร้างโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อสร้างลานกีฬาฯ ด้วยวิสัยของตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธาและประธานกรรมการตรวจการจ้าง คู่กรณี ที่ ๒ ย่อมรู้หรือควรรู้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ตรวจการจ้าง คู่กรณี ที่ ๒ ต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕

คู่มือที่ ๒ ชี้แจงแกลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการได้ส่วนว่า คู่มือที่ ๒ ตรวจรับการจ้างร่วมกับผู้ควบคุมงาน (คู่มือที่ ๑) โดยตรวจวัดตามแบบรูปรายการที่มีของสนามกีฬาแต่ละสนาม แต่พื้นที่รวมไม่ได้ตรวจวัด เนื่องจากแบบรูปรายการตามสัญญาจะแยกเป็นแต่ละสนาม ไม่มีผังรวมของพื้นที่ก่อสร้างทั้งหมด และไม่ได้วัดขนาดช่องว่างระหว่างสนามกีฬาแต่ละสนามว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการหรือไม่ และคู่มือที่ ๒ ยอมรับวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่าพื้นที่จริงกับแบบรูปรายการไม่ตรงกัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวรับฟังได้ว่า ในการตรวจรับการจ้างงานก่อสร้างลานกีฬาดังกล่าว คู่มือที่ ๒ ตรวจวัดสนามกีฬาที่ละสนามว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการหรือไม่ แต่ไม่ได้ตรวจวัดพื้นที่รวมของลานคอนกรีตทั้งหมด เนื่องจากตามแบบรูปรายการตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายละเอียด มีเพียงแบบรูปรายการของสนามกีฬาแต่ละสนามเท่านั้น ไม่มีแบบรูปรายการที่เป็นผังรวมของพื้นที่ลานคอนกรีตแต่อย่างใด แต่จากพยานหลักฐานในสำนวนปรากฏข้อเท็จจริงว่า คู่มือที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้ตรวจสอบแบบรูปรายการอันเป็นเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายละเอียด ประกอบด้วยแผนที่สถานที่ตั้งโครงการ แบบวางผังลานกีฬาฯ แบบแปลนสนามตะกร้อ ๑ คอร์ท แบบแปลนสนามวอลเลย์บอล แบบแปลนสนามฟุตบอลแบบ ๗ คน แบบแปลนสนามแอโรบิก และแบบป้ายชื่อโครงการ ประกอบกับคู่มือที่ ๒ ชี้แจงแกลงด้วยวาจาต่อกรรมการได้ส่วนว่าไม่ได้วัดขนาดช่องว่างระหว่างสนามกีฬาแต่ละสนาม แสดงให้เห็นว่าคู่มือที่ ๒ ทราบว่างานก่อสร้างลานกีฬาดังกล่าวปริมาณพื้นที่ตามสัญญาไม่ได้มีเพียงสนามกีฬาแต่ละสนามที่มีการตีเส้นเท่านั้น แต่ประกอบด้วยพื้นที่อื่นๆ เช่น ที่ว่างระหว่างสนามกีฬาแต่ละสนาม เป็นต้น ดังนั้น แม้ตรวจวัดสนามกีฬาแต่ละสนามและพบว่าถูกต้องเป็นไปตามแบบรูปรายการก็ไม่ได้หมายความว่าพื้นที่รวมทั้งหมดจะครบจำนวน ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ตามสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ ใบแจ้งปริมาณงานและราคา นอกจากนี้ การที่คู่มือที่ ๒ ยอมรับวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่าพื้นที่จริงไม่ตรงกับแบบรูปรายการไม่ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจการจ้าง คู่มือที่ ๒ รู้ว่าเพียงตรวจวัดสนามกีฬาแต่ละสนามตามแบบรูปรายการตามเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายละเอียด นั้น หาเป็นการเพียงพอไม่ได้แต่คู่มือที่ ๒ ไม่ได้ตรวจวัดพื้นที่รวมว่าครบจำนวน ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ตามสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ ใบแจ้งปริมาณงานและราคาหรือไม่ แต่กลับรับรองว่าผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างถูกต้อง และครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ พร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในใบตรวจรับงานจ้าง ดังนั้น การกระทำของคู่มือที่ ๒ จึงเป็นการกระทำโดยจงใจ

คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนว่า ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ อาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ และในการทำหนังสือชี้แจงตามแบบ วค.๑ ชั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงแกลงด้วยวาจา

ต่อกรรมการไต่สวน คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ชี้แจงในทำนองเดียวกันว่า ในการตรวจรับการจ้างคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ไม่ได้รับสัญญาจ้างและสำเนาแนบท้ายจากเจ้าหน้าที่พัสดุ คู่กรณีที่ ๑ ได้นำแบบแปลนในการก่อสร้างมาให้คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ โดยแบบแปลนได้แบ่งลานกีฬาฯ ออกเป็นคนละลานโดยไม่มีผังรวมของสนาม ดังนั้น คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ย่อมต้องทราบว่า ในการตรวจรับการจ้างตามระเบียบ นั้น งานจ้างต้องถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนดในสัญญา ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้าง สัญญาจ้างและสำเนาแนบท้ายเป็นสิ่งที่คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จำเป็นต้องทราบ หากคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ยังไม่ได้รับสัญญาจ้างและสำเนาแนบท้าย คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จะไม่สามารถทำการตรวจรับการจ้างตามระเบียบฯ ได้ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จำเป็นต้องพยายามหาสัญญาจ้างและสำเนาแนบท้ายเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างสามารถดำเนินลุล่วงต่อไปได้ ในการทำหนังสือชี้แจงตามแบบ วค.๑ และชั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา รวมถึงการชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการไต่สวน คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ กล่าวอ้างยืนยันข้อเท็จจริงสอดคล้องกันมาโดยตลอดว่า คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ได้ร้องขอสำเนาสัญญาจ้างและเอกสารแนบท้ายจากเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อประกอบการตรวจการจ้าง แต่เพียงจะได้รับเอกสารดังกล่าวในวันตรวจการจ้าง และจากพยานหลักฐานในสำนวนปรากฏว่าแบบรูปารายการเป็นเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายการละเอียดประกอบด้วย แผนที่สถานที่ตั้งโครงการ แบบวางผังลานกีฬาฯ แบบแปลนสนามตะกร้อ ๑ คอร์ท แบบแปลนสนามวอลเลย์บอล แบบแปลนสนามฟุตบอลแบบ ๗ คน แบบแปลนสนามแอโรบิค และแบบป้ายชื่อโครงการ ไม่ปรากฏผังรวมของสนามแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่าแบบแปลนที่คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ได้รับ เป็นแบบแปลนที่แบ่งลานกีฬาฯ ออกเป็นคนละลานโดยไม่มีผังรวมของสนาม ข้อกล่าวอ้างของคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จึงรับฟังได้

สำหรับข้อกล่าวอ้างของคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ในการชี้แจงข้อเท็จจริงตามแบบ วค.๑ ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และในการชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อกรรมการไต่สวนว่า ในการตรวจรับการจ้างคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ร่วมกับคู่กรณีที่ ๑ ใช้เทปวัดระยะตรวจวัดระยะของเส้นสนามทั้ง ๔ สนาม แต่เนื่องจากไม่มีแบบแปลนรวมของลานกีฬาทั้งหมดประกอบกับไม่มีความรู้ด้านช่างที่จะสามารถคำนวณพื้นที่ คสล. ทั้งหมด คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จึงไม่ได้วัดพื้นที่รวม แต่คู่กรณีที่ ๔ ได้สอบถามคู่กรณีที่ ๑ ว่าพื้นที่ คสล. ทั้งหมดเป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่ คู่กรณีที่ ๑ อ้างว่าพื้นที่ คสล. ลานคอนกรีตทั้งหมดเกินกว่าที่กำหนดในประกาศจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการก่อสร้างลานกีฬาฯ และคู่กรณีที่ ๔ ได้สอบถามคู่กรณีที่ ๒ ซึ่งควบคุมการก่อสร้างร่วมกับคู่กรณีที่ ๑ อย่างสม่ำเสมอว่า พื้นที่ คสล. ทั้งหมดครบตามสัญญาจ้างหรือไม่ คู่กรณีที่ ๒ อ้างว่าได้ครบตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ได้ตรวจสอบรายงานประจำวันของช่างควบคุมงาน พบว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง คือ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ดังนั้น เมื่อผลการวัดความกว้างความยาวของสนามทั้ง ๔ สนาม ได้ครบตามแบบแปลน

และมองเห็นด้วยว่าพื้นที่คอนกรีตเกินไปจากแบบแปลนที่กำหนดในสัญญาจ้าง คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ จึงเชื่อโดยสุจริตว่าปริมาณคอนกรีตของสถานที่ก่อสร้างโครงการดังกล่าวได้เท่ากับปริมาณคอนกรีตที่กำหนดในสัญญาจ้าง คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ร่วมกับคณะกรรมการตรวจรับการจ้างทุกท่านจึงมีความเห็นตรงกันให้ตรวจรับงานจ้างโครงการดังกล่าว นั้น เห็นว่า ในการตรวจรับการจ้างตามที่คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ กล่าวอ้างเหตุที่ไม่มีแบบแปลนรวมของลานกีฬาทั้งหมด ประกอบกับคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ไม่มีความรู้ด้านช่าง ในการตรวจรับการจ้างคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ จึงไม่สามารถทราบได้ว่าต้องตรวจวัดพื้นที่รวมของลานกีฬาทั้งหมดอย่างไร และคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ กล่าวอ้างยืนยันข้อเท็จจริงสอดคล้องกันมาโดยตลอดว่า คู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ได้รับสัญญาจ้างและเอกสารแนบท้ายในวันตรวจรับการจ้างจากพยานหลักฐานในสำนวนปรากฏว่าแบบรูปรายการเป็นเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๑ ผนวก ๑ แบบรูปและรายละเอียดประกอบด้วย แผนที่สถานที่ตั้งโครงการ แบบวางผังลานกีฬาฯ แบบแปลนสนามตะกร้อ ๑ คอร์ท แบบแปลนสนามวอลเลย์บอล แบบแปลนสนามฟุตบอลแบบ ๗ คน แบบแปลนสนามแอโรบิค และแบบป้ายชื่อโครงการ ไม่ปรากฏผังรวมของสนามแต่อย่างใด และตามสัญญาจ้าง ข้อ ๒.๒ ผนวก ๒ ใบแจ้งปริมาณงานและราคา ปรากฏเป็นตารางกำหนดพื้นที่สนามแอโรบิค ๒,๔๕๐ ตารางเมตร สนามฟุตบอลแบบ ๗ คน ๒,๙๒๕ ตารางเมตร และสนามวอลเลย์บอลและสนามตะกร้อแบบ ๑ คอร์ท จำนวน ๑,๖๒๕ ตารางเมตร หากเป็นผู้ไม่มีความรู้ด้านช่างก็ไม่สามารถคำนวณพื้นที่ได้ ทำได้เพียงตรวจวัดตามวิธีการที่สามารถทำได้ คือ การวัดความกว้างยาวของสนามแต่ละสนามว่าถูกต้องเป็นไปตามแบบรูปรายการหรือไม่

จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่าคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ตรวจวัดสนามแต่ละสนามแล้วว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการ และเมื่อเห็นว่าสนามแต่ละสนามเป็นไปตามแบบรูปรายการย่อมเข้าใจว่าพื้นที่รวมเป็นไปตามแบบรูปรายการเช่นกัน การที่คู่มือที่ ๔ สอบถามคู่มือที่ ๑ และคู่มือที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านช่างและเป็นผู้ควบคุมงานและประธานกรรมการตรวจการจ้างตามลำดับว่าพื้นที่คสล. ทั้งหมดเป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่ และเชื่อตามที่คู่มือที่ ๑ และคู่มือที่ ๒ แจ้งว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง ประกอบกับคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ตรวจสอบรายงานประจำวันของช่างควบคุมงานพบว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง คือ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร และตรวจวัดระยะของเส้นสนามทั้ง ๔ สนาม แล้ว นั้น เห็นว่าคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ได้พยายามที่จะตรวจรับการจ้างให้เป็นไปตามสัญญาอย่างเต็มที่เท่าที่บุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่นนั้นสามารถทำได้แล้ว ข้อกล่าวอ้างของคู่มือที่ ๓ และคู่มือที่ ๔ ดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถรับฟังได้

สำหรับข้อกล่าวอ้างของคู่มือที่ ๔ ในชั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและในการชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการไต่สวนว่า คู่มือที่ ๔ ไม่ได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ คือ ไม่มีเจตนาให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ปฏิบัติตามระเบียบหนังสือสั่งการอย่างเคร่งครัด ตรวจรับงานจ้างตามแบบแปลนที่กำหนด

ในสัญญาจ้าง ตรวจปริมาณคิวปูนตามรายงานช่างว่าครบถ้วนตามสัญญาจ้าง แต่เนื่องจากไม่มีความรู้ด้านวิชาช่างจึงไม่สามารถคำนวณปริมาณคิวปูนว่าครบถ้วนถูกต้องตามสัญญาจ้างหรือไม่ ตรวจสอบได้เพียงดูปริมาณคิวปูนตามรายงานช่าง และสอบถามจากกรรมการร่วมซึ่งมีความรู้ด้านช่างเท่านั้น การกระทำดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๔ ถือว่าได้กระทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถในขณะนั้นเยี่ยงวิญญูชนพึงกระทำแล้ว นั้น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คำว่า “จงใจ” ตามระเบียบฯ ข้อ ๕ หมายถึง กรณีที่ผู้กระทำรู้หรือควรรู้ว่าตนมีหน้าที่ต้องกระทำตามที่ระเบียบกำหนดแต่ไม่ได้กระทำ ไม่ได้มีความหมายถึงขั้นผู้กระทำต้องมีเจตนาให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนว่าในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ อาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๖๕ และในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตรวจการจ้างของคู่กรณีที่ ๔ ไม่ได้รับสัญญาจ้างและเอกสารประกอบเพื่อใช้ประกอบ การตรวจการจ้าง แต่คู่กรณีที่ ๔ ร้องขอเอกสารดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่พัสดุและได้รับเอกสารดังกล่าวในวันตรวจการจ้าง ซึ่งประกอบด้วยแบบรูปรายการที่แยกแบบแปลนสนามกีฬาออกเป็นแต่ละสนาม โดยไม่มีแบบแปลนผังรวมของพื้นที่ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากเป็นผู้ไม่มีความรู้ด้านช่าง ก็จะไม่สามารถคำนวณพื้นที่ได้ ทำได้เพียงตรวจวัดตามวิธีการที่สามารถทำได้ คือ การวัดความกว้างยาวของสนามแต่ละสนามว่าถูกต้องเป็นไปตามแบบรูปรายการหรือไม่ จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ตรวจวัดสนามแต่ละสนามแล้วว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการ และเมื่อเห็นว่าสนามแต่ละสนามเป็นไปตามแบบรูปรายการจึงเชื่อโดยสุจริตว่าปริมาณคอนกรีตของสถานที่ก่อสร้างโครงการดังกล่าวได้เท่ากับปริมาณคอนกรีตที่กำหนดในสัญญาจ้าง ประกอบกับคู่กรณีที่ ๔ ได้สอบถามคู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านช่างและได้รับคำตอบว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง และคู่กรณีที่ ๔ ตรวจสอบรายงานประจำวันของช่างควบคุมงานพบว่าพื้นที่คอนกรีตตรงกับที่กำหนดในสัญญาจ้าง คือ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๔ จึงเป็นการพยายามที่จะตรวจรับการจ้างให้เป็นไปตามสัญญาอย่างเต็มที่เท่าที่บุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่นนั้นสามารถทำได้แล้ว ข้อกล่าวอ้างของคู่กรณีที่ ๔ จึงรับฟังได้

สำหรับข้อกล่าวอ้างของคู่กรณีที่ ๔ ในชั้นชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและในการชี้แจงแถลงด้วยวาจาต่อหน้ากรรมการไต่สวนว่า คู่กรณีที่ ๔ เชื่อโดยสุจริตว่าทุกอย่างครบถ้วนตามแบบแปลนตามที่ได้ออกตรวจสถานที่จริงตามแบบแปลนที่แนบในสัญญาจ้าง ส่วนปริมาณคิวปูนที่ขาดหายไปไม่ครบถ้วนตามสัญญาจ้าง นั้น เป็นเหตุสุดวิสัยที่คู่กรณีที่ ๔ จะทราบได้เพราะไม่มีความรู้ด้านวิชาช่าง จึงทำได้เพียงตรวจสอบแบบแปลนว่าเป็นไปตามแบบรูปรายการที่กำหนดในสัญญาจ้างหรือไม่ ตรวจสอบรายงานปริมาณคิวปูนเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ และสอบถามคู่กรณีที่ ๒ ประธานกรรมการตรวจการจ้าง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาช่างประกอบ

การตรวจรับว่าครบถ้วนตามหลักวิชาช่างแล้วหรือไม่เท่านั้น คู่กรณีที่ ๔ ตรวจรับอย่างรอบคอบตามความสามารถของวิญญูชนแล้ว ไม่มีเจตนาทำให้ราชการเสียหายแต่อย่างใด นั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๔ รับฟังได้ด้วยเหตุผลดังที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น

จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่อาจรับฟังได้ว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นการกระทำโดยจงใจ

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ส่วนการกระทำของคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ จึงเห็นควรยุติเรื่อง

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๑๐ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อ ๓๐ ข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๕ เดือน ถึง ๘ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย ไม่มีพฤติการณ์โดยมิชอบ ความเสียหายเป็นจำนวนเงินไม่มาก มีการบรรเทาความเสียหายของทางราชการแล้ว และได้รับโทษทางวินัยแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๕ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๘,๗๔๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๔๓,๗๐๐ บาท (สี่หมื่นสามพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยให้หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๑,๘๒๑ บาท (หนึ่งพันแปดร้อยยี่สิบเอ็ดบาทถ้วน) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณีที่ ๑ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

๒. การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจการจ้าง

ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๕ เดือนถึง ๘ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า คู่กรณีไม่มีพฤติการณ์โดยมิชอบ ความเสียหายเป็นจำนวนเงินไม่มาก มีการบรรเทาความเสียหายของทางราชการแล้ว และได้รับโทษทางวินัยแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๕ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๑๖,๙๒๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๘๔,๖๐๐ บาท (แปดหมื่นสี่พันหกร้อยบาทถ้วน) โดยให้หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๓,๕๒๕ บาท (สามพันห้าร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณีที่ ๒ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

๓. การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงให้ยุติเรื่องกับคู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔

พลเอกชนะทัฬห	อินทามระ	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางยุพิน	ชลาชนนทีนิวัฒน์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายพิมล	ธรรมพิทักษ์พงษ์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางสาวจินดา	มัทธนาวัฒน์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายวีระยุทธ	ปิ่นน่วม	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายสรเสรีญ	พลเจียก	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ศาสตราจารย์อรพิน	ผลสุวรรณ สบายรูป	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน